

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

VERDERE VERSTERKING

Universiteit Twente

3 december 2015

Martine Pol

m.pol@owinsp.nl

PROGRAMMA

- 1. Introductie**
2. Wettelijke kaders
3. Thema: taken en verantwoordelijkheden
4. Thema: richtlijnen
5. Thema: steekproeven van tentamens
6. Thema: aanwijzing examinatoren
7. Thema: borging eindniveau

INTRODUCTIE

Effectief toezicht: rapport geen eindpunt

Thema onderzoek versus handhaving

Belangrijkste conclusie: glas halfvol

Voorwaarden voor verdere versterking:

Positionering (3), wettelijk kader (2), facilitering

Vervolg: kwaliteit toetsing is meer dan kwaliteit EC

TAKEN EXAMENCOMMISSIES

A. Beslissingen inzake individuele studenten

- Klachten en verzoeken
- Fraude

B. Borgen toetskwaliteit

- Richtlijnen voor examinatoren (4)
- Steekproeven van tentamens (5)
- Aanwijzen examinatoren (6)
- Borging examen: toetsing van alle eindkwalificaties (7)

C. Overig...

BESLISSINGEN INZAKE INDIVIDUELE STUDENTEN

Klachten en verzoeken: vrijstelling, extra kans, afwijking OER, vaak BSA

+ bijna altijd EC, draagvlak

- 8% EC lid aanwezig bij klacht, info voor studenten

Fraude:

+ er is een procedure voor melden vermoeden van fraude

- Risico dat fraude zich aan blikveld EC onttrekt

Geen vermoedens van fraude gemeld aan EC:

- minder dan 100 studenten: 66% EC
- 100 tot 1000 studenten: 29% EC
- meer dan 1000 studenten: 5% EC

15% examinatoren onbekend met procedure

67% EC geen toezicht op regelingen fraude

42% EC geen analyse van slagingspercentages

Sinds 1-9-2015: EC borgt kwaliteit van de toetsorganisatie

PROGRAMMA

1. Introductie
- 2. Wettelijke kaders**
3. Thema: taken en verantwoordelijkheden
4. Thema: richtlijnen
5. Thema: steekproeven van tentamens
6. Thema: aanwijzing examinatoren
7. Thema: borging eindniveau

WETTELIJKE TAKEN EC EN EXAMINATOR

Examinator stelt uitslag vast (WHW 7.12c)

EC borgt kwaliteit tentamen (WHW 7.12b onder a)

EC stelt vast dat de student aan de vereisten voor het krijgen van een graad voldoet (WHW 7.12)

JURISPRUDENTIE

- EC mag niet zelf cijfer vaststellen
- EC mag examiner aanwijzing ontnemen
- OER mag tijdens de rit gewijzigd

ONGELDIG VERKLAREN VAN TENTAMENS?

Uw eigen verantwoordelijkheid, geen jurisprudentie
Valt dit onder borgen kwaliteit tentamens (7.12b)?

- Terughoudendheid
- OER: studenten zijn vooraf geïnformeerd over mogelijkheden EC in noodsituaties
- Communicatie: afweging belang studenten op korte en lange termijn
- Nadelen voor student beperken

TEN ONRECHTE EEN VOLDOENDE?

Mogelijkheden EC: weinig

- Rechtszekerheid student
- Borgen alleen bij goed toetsplan
- Preventieve maatregelen voor toekomstige gevallen
- Richtlijnen: cijfer pas definitief als ... (pdca)
- Procedure in OER

MANDATEREN?

Alles mag, maar wat is verstandig?

- Tekenen getuigschrift
- Vrijstellingen

Hoe vult EC haar verantwoordelijkheid nog in?

EIGEN ONDERZOEK EC

Artikel 7.10. Examen is geheel van tentamens plus 'eigen onderzoek' van de EC

Wat is het eigen onderzoek?

- Komt nauwelijks voor
- EC stelt uitslag vast (wat in alle andere gevallen de examinerator doet)
- Opnemen in OER

WETTELIJKE TAKEN EC EN DECAAN

Bestuur/management:

- OER met hoofdlijnen toetsprogramma,
- budget voor professionalisering
- personeelsbeleid (75 %)

EC:

- beslissingen over compensaties: EC
- borging examen, o.a. alle eindkwalificaties

Middelen EC:

1. communicatie
2. communicatie
3. jaarverslag, aanwijzing examinatoren

PROGRAMMA

1. Introductie
2. Wettelijke kaders
- 3. Thema: taken en verantwoordelijkheden**
4. Thema: richtlijnen
5. Thema: steekproeven van tentamens
6. Thema: aanwijzing examinatoren
7. Thema: borging eindniveau

NIET BEKOSTIGD ONDERWIJS

Onderwijzen

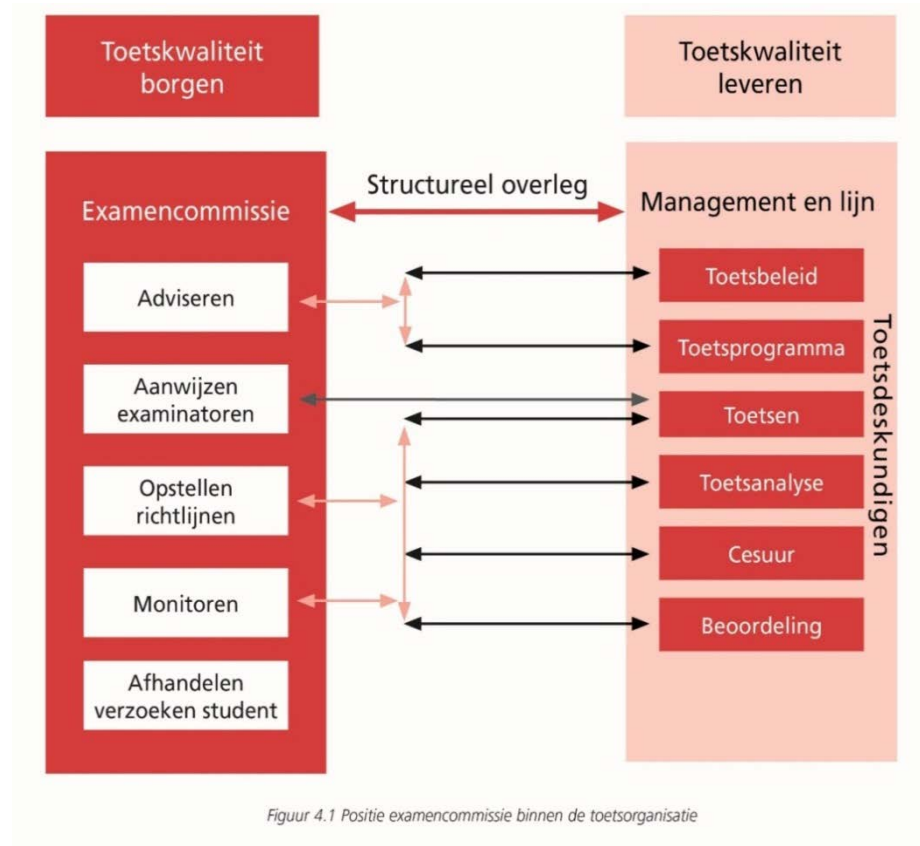
- Eindtermen formuleren
- Onderwijsprogramma
- Docenten
- Eigen budget

Toetsen

- Eindtermen toetsen
- Toetsprogramma
- Examinatoren
- Eigen budget

BEKOSTIGD ONDERWIJS (JASPERS EN VAN ZIJL)

Figuur 4.1 Positie examencommissie binnen de toetsorganisatie

PROGRAMMA

1. Introductie
2. Wettelijke kaders
3. Thema: taken en verantwoordelijkheden
- 4. Thema: richtlijnen**
5. Thema: steekproeven van tentamens
6. Thema: aanwijzing examinatoren
7. Thema: borging eindniveau

SOORT EN DOSERING RICHTLIJNEN

94% examinatoren krijgt richtlijnen (verdubbeling 2009)

- 68% richtlijnen voor constructie
- 31% spelregels hergebruik vragen
- 81% richtlijnen vaststellen uitslag
- 72% beoordelingsformulieren
- 67% vierogenprincipe

Beperkte set richtlijnen nodig, geen overmatige detaillering
Bijlage E, blz 67, artikel Examens oktober

PROGRAMMA

1. Introductie
2. Wettelijke kaders
3. Thema: taken en verantwoordelijkheden
4. Thema: richtlijnen
- 5. Thema: steekproeven van tentamens**
6. Thema: aanwijzing examinatoren
7. Thema: borging eindniveau

STEEKPROEVEN: SPEERPUNTEN?

Kwaliteitsborging, geen herbeoordeling individuele student

89% EC onderzoekt periodiek kwaliteit tentamens

Vaak uitvoering door anderen, EC blijft verantwoordelijk voor de conclusies

Omvang steekproeven

PROGRAMMA

1. Introductie
2. Wettelijke kaders
3. Thema: taken en verantwoordelijkheden
4. Thema: richtlijnen
5. Thema: steekproeven van tentamens
- 6. Thema: aanwijzing examinatoren**
7. Thema: borging eindniveau

AANWIJZING EXAMINATOREN: FORMALITEIT OF BORGING

97% EC wijst examinatoren aan (verdubbeling 2009)

- 30% EC wijst alle docenten aan
- 70% EC specificeert niet naar vak/tijd
- 50% EC heeft geen profiel voor examinatoren
- 35% examinatoren niet op de hoogte
- 35% van EC en managers: verschil in taakopvatting

PROGRAMMA

1. Introductie
2. Wettelijke kaders
3. Thema: taken en verantwoordelijkheden
4. Thema: richtlijnen
5. Thema: steekproeven van tentamens
6. Thema: aanwijzing examinatoren
7. **Thema: borging eindniveau**

THEMA 7: BORGEN EINDNIVEAU

- 74% EC onderzoekt of *alle* eindkwalificaties worden getoetst, ook attitudes en vaardigheden
- 88% EC onderzoekt periodiek kwaliteit eindwerken
EC trekt conclusie, uitvoering vaak anderen

ONTWIKKELPAD TIEN KERNTAKEN – PAS TOE OF LEG UIT

1. Periodieke toets dekking eindcompetenties
2. Kwaliteit eindwerken (steekproef)
3. Kwaliteit andere tentamens (steekproef)
4. Richtlijnen constructie
5. Richtlijnen afname
6. Richtlijnen beoordeling
7. Monitoring naleving richtlijnen
8. Gerichte aanwijzing examinatoren
9. Procedure bij vermoedens van fraude
10. Monitoring naleving procedure bij fraude

Vw. EC en management delen gevoel urgentie t.a.v. toetsing

MEER WETEN?

<http://www.onderwijsinspectie.nl/publicaties/2015/06/e-magazine-conferentie-examencommissies-ho.html>

m.pol@owinsp.nl

